

**CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ**

București, Piața Valter Mărăcineanu nr. 1-3, et. 2, tel/fax. +40-21-3126578, e-mail: support@cncd.org.ro

**HOTĂRÂREA NR. 54
din data de 06.02.2013**

Dosar nr.: 480/2012

Petiția nr.: 5358 din data de 02.11.2012

Petentă: S.C Nic & Gil SRL

Reclamați: Ministerul Transporturilor și Infrastructurii, Autoritatea Rutieră Română

Obiect: proiectul unui Ordin al MTI care ar putea produce discriminări

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I.1. Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentei

I.1.1. S.C Nic & Gil S.R.L., cu sediul în ..

I.2. Numele, domiciliul, reședința sau sediul reclamațiilor

I.2.1-

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

2.1. Sesizarea vizează discriminarea care s-ar putea produce dacă proiectul unui Ordin al ministrului transporturilor și infrastructurii, prin se modifică criteriile de evaluare a operatorului de transport, ar fi aprobat.

III. Procedura de citare

3.1. Prin adresa nr. 5358/13.11.2012 s-a invocat, din oficiu, excepția lipsei calității procesuale active a petentei

IV. Susținerile părților

Susținerile petentei

4.1.1 Petenta sesizează CNCD cu o posibilă viitoare faptă de discriminare care s-ar putea ivi prin aprobarea unui ordin al ministrului transporturilor. Astfel, aceasta susține că prin aprobarea acestui ordin s-ar modifica criteriile de evaluare, și astfel o depunere a operatorului de transport care se află în procedura de insolvență.

Susținerile părții reclamate

V. Motivele de fapt și de drept

5.1. Luând act de plângere, astfel cum este formulată, Colegiul urmează a analiza excepția lipsei calității procesuale active a petentei, persoane juridică, invocată din oficiu. În acest sens, Colegiul director reține că în speță se invocă o posibilă faptă de discriminare a unei persoane juridice. Întrebarea este în ce condiții persoana juridică este protejată de lege împotriva discriminării și dacă această protecție diferă în funcție de tipul de discriminare?

5.2. Potrivit art. 4. alin. (2) Unitatea poporului **și egalitatea între cetățeni** din Constituția României 2003 - „România este patria comună și indivizibilă a **tuturor cetățenilor** săi, fără deosebire de rasă, de naționalitate, de origine etnică, de limbă, de religie, de sex, de opinie, de apartenență politică, de avere sau de origine socială”.

De asemenea art. 16 alin. (1) din Constituția României 2003 dispune următoarele: „**cetățenii** sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări”.

5.3. Potrivit interpretării dispozițiilor legii fundamentale și a jurisprudenței Curții Constituționale, prevederile art. 16 alin. (1) din Constituție **se referă la egalitatea în drepturi a cetățenilor și nu a persoanelor juridice**, de asemenea principiul are în vedere egalitatea în drepturi a cetățenilor în fața legii și a autorităților publice, iar nu egalitatea dintre cetățeni și autorități publice.

Beneficiarii drepturilor și libertăților în condiții de egalitate consacrate prin Constituție și alte legi **sunt cetățenii**, conform art. 15 alin. (1) din Constituție.

Principiul constituțional se regăsește și în dispozițiile legii speciale, O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, care la art. 1 alin. (2) reglementează „principiul egalității între **cetățeni**” atunci când enumeră domeniile în care se exprimă acest principiu iar alin. (3) al aceluiași articol din actul normativ mai sus citat, arată că „exercitarea drepturilor enunțate în cuprinsul prezentului articol privește persoanele aflate în situații comparabile”.

5.4. Art. 1 alin. (2) și alin. (3) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare stabilesc aria celor care sunt protejați de lege împotriva discriminării. Conceptul de „cetățean” utilizat de legiuitor în norma juridică trebuie interpretată în sens larg și acoperă: persoanele cu cetățenie română, persoanele cu cetățenie străină sau persoanele apatride (fără cetățenie). În toate cazurile vorbim însă de persoane fizice.

5.5. În ce condiții legea oferă protecție persoanelor juridice împotriva discriminării? Pentru a răspunde la această întrebare trebuie să avem în vedere prevederile pct. 16) din Directiva 2000/43/CE a Consiliului din 29 iunie 2000 de punere în aplicare a principiului egalității de tratament între persoane, fără deosebire de rasă sau origine etnică, care stipulează următoarele: „Statele membre trebuie, de asemenea, să acorde protecție, când este cazul și în concordanță cu tradițiile și practicile lor naționale, persoanelor juridice care sunt discriminate pe baza rasei sau originii etnice a membrilor lor”.

Din interpretarea textului rezultă că protecția persoanelor juridice împotriva discriminării își are izvorul tot în criteriul protejat al unei persoane fizice: rasa sau originea etnică a **membrilor persoanei juridice**. Doar persoana fizică poate fi identificată prin criteriul de rasă sau origine etnică, persoanele juridice nu.

De altfel, în practică, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a analizat posibile fapte de discriminare împotriva persoanei juridice societate comercială, căreia i s-a refuzat eliberarea unei autorizații iar presupusul motiv de discriminare, de refuz a ținut de etnia proprietarului societății comerciale.

5.6. Astfel, în determinarea protecției legale împotriva discriminării a persoanei juridice, din perspectiva O.G. 137/2000, republicată și a Directivei 43/2000/CE, este importantă identificarea unui raport de cauzalitate între tratamentul diferențiat al persoanei juridice și apartenența la o rasă sau origine etnică a membrilor persoanei juridice (membri sau proprietari în funcție de tipul persoanei juridice).

Opinie separată exprimată de Haller István

1. O.G. nr. 137/2000, republicată, se referă la cetățeni doar la art. 1, cu titlul de principii, repetând principiile constituționale care, în mod evident, se referă la cetățeni. **O.G. nr. 137/2000** însă nu exclude posibilitatea ca legislația să se aplice și persoanelor juridice. În textul ordonanței face referire la persoane (care pot fi persoane fizice sau juridice):

Art. 1 alin. 3: *„Exercitarea drepturilor enunțate în cuprinsul prezentului articol privește persoanele aflate în situații comparabile.”*

Art. 2 alin. 2: *„Dispoziția de a discrimina persoanele pe oricare dintre temeiurile prevăzute la alin. (1) este considerată discriminare în înțelesul prezentei ordonanțe.”*

Art. 2 alin. 3: *„Sunt discriminatorii, potrivit prezentei ordonanțe, prevederile, criteriile sau practicile aparent neutre care dezavantajează anumite persoane, pe baza criteriilor prevăzute la alin. (1), față de alte persoane, în afară cazului în care aceste prevederi, criterii sau practici sunt justificate obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a acelui scop sunt adecvate și necesare.”*

2. Drepturile omului se referă doar la persoane fizice, nu și juridice. Art. 2 alin. 1 însă formulează: *„Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.”* Prin formularea *„sau a drepturilor recunoscute de lege”* se poate interpreta că definiția se extinde și asupra persoanelor juridice, care, la rândul lor, se bucură de drepturi.

3. Curtea Europeană a Drepturilor Omului, prin deciziile sale, a admis ca persoanele juridice să considere că li s-au încălcat drepturile. Doar din România și doar în cursul anului 2010 au fost admise următoarele cauze cu persoane juridice care au considerat că au fost încălcate drepturile lor ca persoane juridice:

- Parohia Greco-Catolică Sâmbăta Bihor, **Cauza nr. 48107/99, Decizia din 12.01.2010** (dreptul de acces la justiție, discriminare);

- S.C. Prodcomexim SRL, **Cauza nr. 3176006, Decizia din 06.07.2010** (dreptul de acces la justiție);

- S.C. Placebo Consult SRL, **Cauza nr. 28529/04, Decizia din 21.09.2010** (dreptul de acces la justiție);

- S.C. Apron Dynamics SRL Baia Mare, **Cauza nr. 21199/03, Decizia din 02.11.2010** (dreptul de acces la justiție);

- Asociația Generală a Vânătorilor și Pescarilor Sportivi din România - Filiala Bacău, **Cauza nr. 19750/03, Decizia din 09.11.2010** (dreptul de acces la justiție);

4. Colegiul director s-a pronunțat anterior, fără să invoce lipsa calității procesuale active a persoanelor juridice, în cazuri în care persoana care s-a considerat a fi discriminată era o persoană juridică, în anii 2007 și 2009 (s-au luat acești doi ani în mod aleatoriu) prin:

- **Hotărârea nr. 76 din 02.04.2007** în **Dosarul nr. 72/2006**, având ca obiect nerespectarea unei hotărâri judecătorești și la refuzul unei primării de a elibera certificatul de urbanism pentru Mitropolia Greco-Catolică Blaj, Parohia Pesceana, și autorizațiile de construcție;

- **Hotărârea nr. 120 din 21.05.2007** în **Dosarul nr. 429/2006**, având ca obiect tratamentul diferențiat ca urmare a neacordării certificatului de înmatriculare sportivă local CIS Asociației Sportive „European Ving Tsun Kung Fu Federation”;

- **Hotărârea nr. 195 din 24.07.2007** în **Dosarul nr. 193/2006**, având ca obiect tratamentul discriminatoriu aplicat de conducerea unei firme organizației sindicale;

- **Hotărârea nr. 198 din 24.07.2007** în **Dosarul nr. 80/2007**, având ca obiect încălcarea înțelegerii între Eparhia Reformată de pe lângă Piatra Craiului și autoritatea locală care a vizat un imobil;

- **Hotărârea nr. 203 din 01.08.2007** în **Dosarul nr. 403/2006**, având ca obiect atribuirea serviciilor de taximetrie de către Aeroportul Internațional Henri Coandă, prin licitație, exclusiv către Compania de taxi „Fly Taxi”;

- **Hotărârea nr. 313 din 07.02.2007** în **Dosarul nr. 126/2006**, având ca obiect limitarea participării la licitație a editurilor (condiția impusă: editarea unui cotidian în limba română);

- **Hotărârea nr. 395 din 12.11.2007** în **Dosarul nr. 441/2007**, având ca obiect neacordarea unor sume din buget Asociației Umanitare „Surâsul Soarelui”;

- **Hotărârea nr. 440 din 28.11.2007** în **Dosarul nr. 350/2007** având ca obiect refuzul de finanțare al unui proiect al Teatrului „Tomcsa Sándor”;

- **Hotărârea nr. 375 din 02.07.2009** în **Dosarul nr. 598/2008**, având ca obiect nepunerea la dispoziția Asociației Eoliene Române a unor informații de interes public;

- **Hotărârea nr. 376 din 02.07.2009** în **Dosarul nr. 810/2008**, având ca obiect un aviz nefavorabil pentru organizarea unei acțiuni a Partidului Democrat Liberal privind campania electorală;

- **Hotărârea nr. 439 din 20.08.2009** în **Dosarul nr. 42/2008**, având ca obiect refuzul prelungirii unui contract încheiat între Asociația Lacrima și Primăria municipiului Bistrița;

- **Hotărârea nr. 441 din 20.08.2009** în **Dosarul nr. 456/2007**, având ca obiect discriminarea între două sindicate care activează în cadrul unei societăți comerciale;

- **Hotărârea nr. 449 din 20.08.2009** în **Dosarul nr. 666/2009**, având ca obiect respingerea cererii de participare la târgul organizat cu ocazia Zilelor Bucureștilor a asociației „Liga meșteșurilor rromi”;

- **Hotărârea nr. 487 din 29.10.2009** în **Dosarul nr. 23/2009**, având ca obiect interzicerea activității comerciale și refuzul eliberării unei autorizații pentru desfășurarea de activități comerciale de către S.C. La Fayette Mode S.R.L. și Asociația Minorităților Europene”;

5. În concluzie, consider că excepția lipsei calității procesuale

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu 7 voturi pentru și un vot împotriva** ale membrilor prezenți la ședință,

**COLEGIUL DIRECTOR
HOTĂRĂȘTE:**

1. Admiterea excepției lipsei calității procesuale ctive invocată din oficiu;
2. Clasarea dosarului;
3. Se va răspunde părților în sensul celor hotărâte;

VII. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VIII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, în termen de 15 zile de la data primirii, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului director prezenți la ședință:

ASZTALOS Csaba Ferenc – Membru

CAZACU Liana Ioana – Membru

HALLER Istvan – Membru

JURA Cristian – Membru

LAZĂR Maria – Membru

PANFILE Anamaria – Membru

STANCIU Claudia – Membru

VASILE Vasile Alexandru – Membru

Data redactării: 15.02.2013

Motivat în fapt și în drept A. C. F.
A. P.

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de**

discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.